

REFERAT Klima- og miljøudvalget 2022-2025 d. 18-06-2024

Mødedato   Tirsdag d. 18. juni 2024 kl. 07:30

Mødested   MC14

Mødedeltagere   Marcus Guldager (A), Charlotte Kirchheiner (C), Henrik Klitgaard (UP), Anne Ehrenreich (UP), Jacob Schulze (V)

Indholdsfortegnelse

Meddelelser.....	3
Budget 2025-2028: Råderumsforslag og budgetønsker på Klima- og Miljøudvalgets område.....	4
Fælles Vandresourcecenter Øresund – Orientering om status på beslutningsgrundlag.....	6
Varmeforsyning NGG.....	9
Initiativretsforlag: Orientering om sagsbehandlingen af varmeanlæg på Klædefabrikken.....	11
Udbud af kommunale buslinjer.....	14
Hørsholm Kommunes Træpolitik.....	17
Initiativretsforlag: Beskyttelse af Hørsholms træer i forbindelse med byggeprojekter mv.....	21
Beslutning om anvendelse af del af erstatningssummen for fældede træer ved Hannebjerg.....	25
Forslag til en samlet løsning af busnettet i Hørsholm Kommune.....	27
Grønt madinitiativ målrettet borgerne.....	30
Usserød Å samarbejdet - klimatilpasning på tværs af kommunerne.....	33
Frigivelse af klimatilpasningsmidler 2024.....	35
Frigivelse af midler til forbedring af vandløb.....	37
Underskriftsark.....	39

Punkt 1: Meddelelser

23/13171

Sagens forløb:

KMU

Beslutning Klima- og miljøudvalget den 18-06-2024

Spørgsmål vedr.:

- Møde i dag om springvand i Dronningedammen
- Klimasikringsprojekt på Nattegaleengen
- Nedrivning af det gamle Rådhus
- Kokkedal Slot og fyrværkeri. Udvalget ønskede en sag om emnet på et kommende møde.
- Rungsted Strandvej 60B og kystsikring

Administrationen orienterede om:

- Ny konference for politikere: Grøn omstilling, vores byer, vores ansvar afholdes 1.-3. oktober i Aalborg
- Reguleringer af affaldstaksterne til borgerne kan ikke nås i juli måned som tidligere lovet. Reguleringen sendes ud til alle borgere til oktober i stedet for. Der orienteres om sagen på augustmødet
- Kommunen har svaret Ankestyrelsens spørgsmål vedr. Anne Ehrenreich klage over affaldsgebyrer
- Fiskeri i Dronningedammen

Punkt 2: Budget 2025-2028: Råderumsforslag og budgetønsker på Klima- og Miljøudvalgets område

24/1057

Sagens forløb:

KMU

Baggrund

Som led i den politiske tids- og procesplan for budget 2025-2028 skal Klima- og Miljøudvalget orienteres om de af administrationens udarbejdede råderumsforslag og budgetønsker på udvalgets område. Materialet indgår i budgetmappen til kommunalbestyrelsens augustkonference og efterfølgende budgetforhandlinger.

Forslag

Administrationen foreslår, at Klima- og Miljøudvalget,

- 1) tager orienteringen om de udarbejdede råderumsforslag og budgetønsker til efterretning.

Sagsfremstilling

Udarbejdelse af råderumsforslag

Økonomiudvalget besluttede den 8. februar 2024, at administrationen skal udarbejde forslag til råderum på minimum 3 procent af serviceudgifterne svarende til 39,5 mio. kr., baseret på den politiske besluttede fordelingsnøgle mellem fagudvalgene. Råderumsforslagene skal danne udgangspunkt for budgetforhandlingerne, herunder skabe mulighed for at omprioritere mellem de forskellige områder. Der er på nuværende tidspunkt i processen alene tale om forslag, der i budgetforhandlingerne kan vælges imellem og træffes beslutning om.

På den baggrund har administrationen udarbejdet en række konkrete råderumsforslag på udvalgets område.

På Klima- og Miljøudvalgets område er der udarbejdet råderumsforslag for 2,0 mio. kr. i 2025.

Oversigt over råderumsforslagene, samt en uddybende beskrivelse af de enkelte råderumsforslag fremgår af bilag 1.

Forslag til budgetønsker

På udvalgmødet i marts besluttede Klima- og Miljøudvalget hvilke konkrete forslag til budgetønsker, som administrationen skal udarbejde.

På Klima- og Miljøudvalgets område er der udarbejdet driftsønsker for 5,1 mio. kr. og anlægsønsker for 5,3 mio. kr. i 2025.

Oversigt over forslag til budgetønsker, samt en uddybende beskrivelse af budgetforslagene fremgår af bilag 2.

Den videre proces

Alle råderumsforslag og budgetønsker fremlægges på Økonomiudvalgets møde d. 24. juni 2024 og indgår i materialet til kommunalbestyrelsens augustkonference d. 23.-24. august 2024. Herefter starter budgetforhandlingerne, der afsluttes med vedtagelsen af budgettet d. 7. oktober 2024.

Økonomi/personale

Udarbejdelse af råderumsforslag og forslag til budgetønsker indgår som en del af arbejdet med budgetlægningen vedrørende budget 2025-2028.

Beslutning Klima- og miljøudvalget den 18-06-2024

Taget til efterretning, idet udvalget pointerede, at der ikke er taget politisk stilling til budgetforslagene.

Bilag

KMU Råderumsforslag Budget 2025-2028

KMU Budgetønsker

Punkt 3: Fælles Vandressourcecenter Øresund – Orientering om status på beslutningsgrundlag

24/5036

Sagens forløb:

KMU - ØU - KB

Baggrund

Novafos har udarbejdet en strukturplan for et fælles vandressourcecenter Øresund for de 5 kommuner Allerød, Fredensborg, Furesø, Hørsholm og Rudersdal. I den anledning orienteres Klima- og Miljøudvalget, Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen om indhold af strukturplanen, miljøvurderingen og økonomien.

Forslag

Administrationen anbefaler, at Klima- og Miljøudvalget indstiller til Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen at tage orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

I bilag 1 er et notat fra Novafos hvor plan for den nye rensestruktur og referencescenarie, miljøvurdering af plan for den nye rensestruktur samt takstpåvirkning for et fælles vandressourcecenter for de 5 kommuner Allerød, Fredensborg, Furesø, Hørsholm og Rudersdal, placeret i Fredensborg præsenteres. Strukturanalyse samt miljøvurdering sendes i høring sidst i juni af Novafos og vil være til gængelig på Novafos hjemmeside herefter. Forudsætningerne for takstberegningerne vil ligeledes være tilgængelige på Novafos' hjemmeside. Herunder opsummeres notatet:

Udkast til strukturplan for fælles rensestruktur og referencescenarie

Novafos' udkast til planen for den nye rensestruktur, miljøvurdering og økonomi beskriver på et overordnet niveau, hvordan forsyningerne ønsker at imødekomme skærpede krav til rensning, klimapåvirkning og energioptimering inden for spildevandsrensning. Planen omfatter to scenarier:

1) Et nyt fælles vandressourcecenter:

Spildevand skal fremover flyttes fra de eksisterende 11 renseanlæg gennem tilhørende udløbsledning og transportsystem til et nyt vandressourcecenter. Det fælles vandressourcecenter skal:

- kunne rense for miljøfarlige forurenende stoffer,
- være energineutralt (produktion af fjernvarme og biogas),
- minimere udledning af klimagasser (metan og lattergas),
- og sikre genbrug af ressourcer fra spildevand (f.eks. fosfor).

Der er endnu ikke truffet beslutning om en konkret lokalisering i Fredensborg Kommune.

2) Referencescenarie: En opgradering af de eksisterende renseanlæg:

De eksisterende renseanlæg skal opgraderes for at kunne overholde fremtidige krav og sikre kapacitet nok til rensning af spildevandet fra byerne, hvis vandressourcecenteret ikke etableres. Mht. Usserød Renseanlæg gør pladmangel det vanskeligt at:

- øge kapaciteten
- etablere varmepumper og anlæg til rensning for miljøfarlige forurenende.

Det kan derfor være nødvendigt at undersøge muligheden for ekspropriation af relevante naboejendomme eller alternativt flytte renseanlægget til en ny placering i kommunen.

Hvis de eksisterende renseanlæg fastholdes vil det kun være Usserød Renseanlæg der skal overholde de skrappe renskrav, der følger af Byspildevandsdirektivet og skal implementeres inden 2045. Det betyder at der for en større delmængde af spildevandet ikke vil blive rensat for bl.a. medicinrester. Det fælles vandressourcecenter vil være underlagt Byspildevandsdirektivets mest restriktive renskrav og krav om udnyttelse.

Miljøvurdering af strukturplanen

Etablering af et fælles vandressourcecenter vil medføre forskellige påvirkninger af miljøet, primært i forbindelse med placeringen af selve anlægget, i Hørsholm Kommune er det primært påvirkningen af vandløb og Øresund der er i fokus.

- Mulige konsekvenser for vandløbene

Udledning af rensat spildevand til lokale vandløb vil ophøre ved etableringen af et fælles vandressourcecenter. Der vil derfor være en risiko for, at vandløb i perioder med lav vandføring om sommeren vil udtørre. Novafos vil undersøge de konkrete påvirkninger grundigere i forbindelse med projektet og udarbejde forslag til afværgeforanstaltninger.

- Mulige konsekvenser for vandmiljøet i Øresund

Etablering af udløbsledningen i Øresund kan frigive næringsstoffer og miljøfarlige stoffer. Påvirkningerne forventes dog at være midlertidige og lokale og vil ikke medføre en ændring i tilstanden for det vandområde, hvor udløbsledningen etableres.

Takstpåvirkning for scenarierne

Takstberegningen er udarbejdet på baggrund af et økonomisk estimat for både etablering af det fælles vandressourcecenter og ud fra referencescenariet, hvor alle anlæg bevares og opgraderes. Estimatet opgøres i anlæg og drift, og har en betydelig lavere drift for vandressourcecenteret:

Scenarie	Anlæg [mio. DKK]	Drift [mio. DKK/år]
Fælles vandressourcecenter	1.728	67
Reference	1.735	87

Takstberegningen er baseret på en fordelingsnøgle, som tager udgangspunkt i den samlede spildevandsmængde (vandforbrug, regnvand og uvedkommende vand) fra de respektive kommuner til det fælles vandressourcecenter.

Takstpåvirkningen for de to scenarier for Hørsholm Kommune viser, at begge scenarier giver en markant takstpåvirkning i omegnen af 20 kr/m³. Tallene er på nuværende tidspunkt ikke kvalificerede, og må forventes at ændre sig undervejs i projektet, de giver således et indblik i forholdet mellem vandressourcecenter og referencescenarie:

Netselskab	2024	Fordelingsnøgle	Reference	Vandressourcecenter
	Kr./m ³	Drift %	Kr./m ³	Kr./m ³
Novafos Spildevand Allerød	40,84	17,35	69	61
Novafos Spildevand Rudersdal	33,48	29,66	47	45
Novafos Spildevand Hørsholm	32,96	18,38	52	50
Novafos Spildevand Furesø	38,08	12,31	59	57
Fredensborg Forsyning	30,95	22,30	56	47

Referencegruppe

Der har ikke været afholdt møde med referencegruppen siden 2022, i forbindelse med høringen af strukturplanen og miljøvurderingen, vil Novafos og Hørsholm Kommune indkalde gruppen til et møde. Administrationen anbefaler samtidig at udvide gruppen således at, grønt råd, borgere omkring Usserød Renseanlæg og øvrige medlemmer i Kommunalbestyrelsen inviteres. Mødet forventes afholdt medio august 2024.

Sagens tidligere behandling

23. april 2024 Klima- og Miljøudvalget nr. 7

9. januar 2024 april 2024 Klima- og Miljøudvalget nr. 3

Beslutning Klima- og miljøudvalget den 18-06-2024

Taget til efterretning, idet udvalget ønskede at selve anlægsarbejdet også fremgår af CO2 regnskabet, samt at det tydeliggøres at de eksisterende forsinkelsesbassiner på Usserød Renseanlæg ikke nedlægges, men at de overdækkes.

Bilag

Orientering om Fælles vandressourcecenter Øresund

Klimaaftryk fra eksisterende renselanlæg og nye fælles vandressource-centre 1.0.pdf

Punkt 4: Varmeforsyning NGG

24/5342

Sagens forløb:

KMU - ØU - KB

Baggrund

Godkendelse af varmforsyningsprojektet på Nordsjællands Grundskole og Gymnasium (NGG) er principiel og tidsfølsom. Da projektet samtidig har stor indvirkning på borgerne i Hørsholm Kommune, skal Kommunalbestyrelsen tage stilling til muligheder for forkorte sagsbehandlingstiden ved uddelegering af beslutningskompetencen.

Forslag

Administrationen anbefaler, at Klima- og Miljøudvalget indstiller til Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen

a) At godkendelsesprocessen efter projektbekendtgørelsen for NGG bliver at Klima- og Miljøudvalget godkender projektet til høring, og at administrationen godkender projekter efter endt høring

og

b) At godkendelsesprocessen for grundvarmeanlæg for NGG bliver at Klima- og Miljøudvalget godkender projektet til høring, og at administrationen godkender projekter efter endt høring

Sagsfremstilling

Processen for godkendelse af fjernvarmeprojekter i Hørsholm Kommune, blev bestemt af Kommunalbestyrelsen på mødet den 31. oktober 2022. Kommunalbestyrelsen besluttede:

- At administrationen bemyndigedes til at udsende projektforslag i høring, uden forudgående politisk behandling, forudsat at projektforslaget vurderes at være i overensstemmelse med lovgivning, kommuneplan og varmeplan.
- At administrationen bemyndigedes til at træffe afgørelse i ikke-principielle sager, der vurderes at være i overensstemmelse med lovgivning, kommuneplan og varmeplan.
- At afgørelser i øvrige sager, herunder principielle sager træffes af Kommunalbestyrelsen.

Varmeanlægget på NGG er principiel og der er en klar interesse i den mest effektive sagsbehandling.

Godkendelsen af NGG's varmeprojekt er principiel idet, der ikke tidligere er givet tilladelse til et varmeprojekt med oppumpet grundvand som varmekilde. NGG har ambitioner om at kunne åbne dørene for elever i sommeren 2025. Inden ibrugtagningstilladelse skal der være etableret en godkendt varmforsyning. Dialogen om varmeprojektet og endeligt valg af teknologi er kommet sent i processen, hvorfor den fulde politiske behandling af det principielle projekt kan hindre en godkendelse i tide.

Godkendelsen af anlægget kræver dels godkendelse af varmeprojektet efter projektbekendtgørelsen, dels godkendelse efter bekendtgørelsen om grundvandsvarme og -køleanlæg. I tilfælde hvor sager om indvinding af grundvand skal politisk behandles, er det Klima- og Miljøudvalget, der træffer afgørelsen.

Administrationen anbefaler, at projektet alene godkendes i Klima- og Miljøudvalget inden høring, og at administrationen godkender efter høring såfremt der ikke indkommer høringssvar, der giver anledning til betydende ændringer. På denne måde bliver det mere sandsynligt at varmeprojektet kan godkendes tids nok til at varmforsyningen kan etableres inden ibrugtagningen af skolen i sommeren 2025.

En skematisk oversigt over sagsbehandlingstider ved forskellige modeller for godkendelse af NGG kan findes i bilag 1. Sagsbehandlingstiden starter, når der indsendes et fuldt oplyst projekt.

Hvis et fuldt oplyst projekt fx indsendes i midt september 2024, vil

- den anbefalede godkendelsesproces vil være 23 uger, med endelig afgørelse i slut februar 2025,
- en fuld politisk godkendelsesproces i kommunalbestyrelsen vare 37 uger og en endelig afgørelse kunne gives i slut maj/start juni 2025,
- mens en rent administrativ godkendelsesproces vil være 18 uger lang med endelig afgørelse i slut januar 2025.

I de angivne eksempler er høringsperioden 8 uger, da projektet muligvis skal miljøkonsekvensvurderes. Hvis der træffes afgørelse om at projektet ikke skal miljøkonsekvensvurderes vil høringsperioden være 4 uger og godkendelsesprocessen således 4 uger kortere.

Beslutning Klima- og miljøudvalget den 18-06-2024

1)-2): Klima- og Miljøudvalget indstillede administrationens forslag godkendt.

Bilag

Bilag 1, NGG

Punkt 5: Initiativretsforslag: Orientering om sagsbehandlingen af varmeanlæg på Klædefabrikken

24/4997

Sagens forløb:

KMU

Baggrund

Anne Ehrenreich har stillet et initiativretsforslag om at få en orientering om sagsbehandlingen af sagen om varmeanlægget på Klædefabrikken. Forslaget ses i bilag til denne sag.

I lyset af at sagen om det ulovlige varmepumpeanlæg har været under behandling i kommunen i mere end et år vil jeg bede om, at Klima- og miljøudvalget får en orientering om sagen på mødet den 21. maj, herunder mulighederne for at afslutte sagen før 2025.

Forslag

Administrationen indstiller, at Klima og Miljøudvalget tager orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Efter kommunestyrelseslovens § 11 og forretningsordenens § 3 - den såkaldte initiativret - kan ethvert medlem af Kommunalbestyrelsen indbringe ethvert spørgsmål om kommunens anliggender for Kommunalbestyrelsen samt fremsætte forslag til beslutninger herom. I Hørsholm har kommunalbestyrelsesmedlemmerne også mulighed for at indbringe anliggender for fagudvalget.

Anne Ehrenreich ønsker at få belyst:

1. Hvorfor man gennemfører støjmålinger om sommeren, hvor anlægget er slukket
2. Om administrationen har overvejet at benytte ekstern bistand for at få sagen afsluttet hurtigere.
3. Derudover ønsker Anne Ehrenreich at Fagudvalget får en tidsplan for afslutning af sagen.

Ad 1

Hørsholm Kommune har udført løbende støjmålinger på Klædefabrikken. Der har således været gennemført fire tilsyn og der har været udført i alt 12 målinger. Heraf har to tilsyn og 8 målinger har været udført i februar 2023. Der har været flere gennemført yderligere tilsyn hvor varmepumpen har været slukket. Her er der ikke foretaget målinger.

Ad 2

Hørsholm Kommune har bestilt ekstern bistand i form af en akkrediteret støjmåler. Kommunens egne støjmålinger kunne ikke anvendes til at træffe endelig afgørelse om overskridelse af påbudte støjgrænser. De var ikke entydige nok.-

Yderligere ekstern bistand vurderes ikke at kunne fremskynde tidsplanen, da politianmeldelser kun vedrører de konkrete overskridelser af de påbudte støjgrænser.

Ad 3

Hørsholm Kommune forventer at have modtaget et fuldt belyst projekt i løbet af maj måned. Er dette ikke tilfældet, vil administrationen udstede et påbud om udlevering af materiale.

Hovedparten af tidsplanen for afslutningen af sagen fremadrettet, udgøres dog i høj grad af formelle krav om høringsfrister, politisk sagsbehandling mv.

Sagen forventes at kunne afsluttes indenfor 18-37 uger, afhængig af den politiske behandling, fra projektet er fuldt belyst. Se også Kommunalbestyrelse nr 14, 31. oktober 2022 hvor administrationen anmoder om delegation til at behandle sagen i et hurtigere spor.

Forud for sagsbehandlingen skal sagen være fuldt belyst. Hørsholm Kommune har modtaget miljøscreening som gav anledning til afgørelse om fuld miljøkonsekvensvurdering på baggrund af støj. Den fulde miljøkonsekvensvurdering er ikke oplyst. Derudover skal Klædefabrikken redegøre for at samfundsøkonomien i lovliggørelsessagen om det ulovlige varmeanlæg. Den er endnu ikke modtaget, og Hørsholm Kommune arbejder på et varsel om påbud om udlevering af det resterende materiale.

Antal uger	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	
Politisk behandling i Kommunalbestyrelsen																						
Politisk behandling i Klima- og Miljøudvalget																						
Politisk behandling i KB før høring og administrativ godkendelse efter høring																						
Politisk behandling i KMU og administrativ godkendelse efter høring*																						
Fuld administrativ godkendelse																						

Der planlægges derudover et nabomøde om sagen i juni måned.

Beslutning Klima- og miljøudvalget den 18-06-2024

Klima- og Miljøudvalget tog orienteringen til efterretning, og bemærker i den forbindelse at udvalget ser på sagen med den største alvor og at sagen er højt politisk prioriteret.

Klima- og Miljøudvalget valgte enstemmigt at løfte følgende til et beslutningspunkt som et punkt 2:

"Udvalget ønsker yderligere støjmålinger til vinter for at sikre, at påbuddet om støj overholdes. Endvidere ønsker udvalget, at der klages over rapporten på baggrund af, at det ikke var en neutral part, der skruede op for anlægget. Endelig ønsker udvalget, at administrationen arbejder videre med udfordringen med støj på klædefabrikken, om nødvendigt med yderligere juridisk bistand. Der skal udarbejdes en sag til økonomiudvalget, såfremt der er brug for flere ressourcer."

Et enigt udvalg godkendte punkt 2.

Selve initiativretsforlaget vedhæftes til sagen som bilag.

Bilag

Initiativretsforslag til møde i Klima- og miljøudvalget den 21. maj 2024

Punkt 6: Udbud af kommunale buslinjer

24/5064

Sagens forløb:

KMU

Baggrund

De fleste af Hørsholm Kommunes kontrakter for buslinjerne udløber ultimo 2026 og medio 2027. De skal derfor i udbud, og i den forbindelse skal der tages stilling til bl.a. hvilket busmateriel, der skal anvendes, og om der skal ske ændringer af linjerne, inden udbuddet gennemføres.

Movia har bedt Hørsholm Kommune om at tage stilling til udbuddet (A24) af buslinjerne 330R, 353, 354, 365R, 375R og 388. Udbuddet omfatter ikke den nye linje 386. Dette forelægges til beslutning i denne sag.

Forslag

Administrationen anbefaler Klima- og Miljøudvalget at træffe beslutning om, at:

- 1) De omfattede linjer overgår til emissionsfri drivmidler
- 2) Der fortsættes med en længde på busserne på 12 meter
- 3) Operatøren fortsat skal have mulighed for at sælge reklameplads i busserne
- 4) Operatøren skal levere en livscyklusanalyse (LCA - bussernes klima- og miljøpåvirkninger) i forbindelse med emissionsfri drift.
- 5) Bedre udnyttelse af busmateriellet for buslinje 353
- 6) Aftalen mellem Region Hovedstaden og Hørsholm Kommune omkring samfinansiering af linje 375R mellem Region Hovedstaden og Hørsholm Kommune genforhandles

Sagsfremstilling

Kontrakterne for buslinje 330R, 353, 354, 365R, 375R og 388 udløber ultimo 2026 og medio 2027. Derfor har Movia igangsat en udbudsproces. Da alle linjerne går gennem flere nabokommuner, skal Hørsholm Kommune senest d. 20. juni 2024 melde tilbage til Movia i forhold til ovenstående beslutningspunkter, så Movia kan koordinere med de øvrige kommuner.

I bilag 1 er beskrevet et udbudsgrundlag samt en tidslinje for udbudsprocessen.

Punkt 1 - Valg af drivmiddel

Hørsholm Kommunen skal tage stilling til hvilket drivmiddel, der skal anvendes i busserne. Ved busser, der kører på tværs af kommunegrænser, skal der opnås enighed mellem alle de kommuner, der betaler til buslinjen. Udgangspunktet er, at buslinjerne udbydes som emissionsfri, hvilket kan være el eller brint.

Alternativt kan kommunerne vælge at udbyde driften med biodiesel eller konventionel diesel. Administrationen og Movia anbefaler, at der vælges emissionsfri drivmiddel, hvilket også er hensigten ifølge kommunen klimaplan og Movias mobilitetsplan. Administrationen forventer ikke en merudgift ved at vælge emissionsfri drift. Movias foregående udbud har vist at omstilling til drift med elbusser, under visse forudsætninger, kan gøres uden merudgifter, og endda med besparelser til kommuner og regioner.

Et af de vilkår, der gælder er, at hvis der reduceres i antallet af elbusser, skal kommunen betale en kompensation til operatøren i kontrakten. Denne kompensation er afhængig af hvor langt kontrakten har løbet. Hvis der ændres indenfor det første år, skal der betales en kompensation på ca. 1,4 mio. kr. Denne kompensation nedskrives lineært over 10 år.

Det er derfor vigtigt, at det bestilte antal køretimer og ruter også er det ønskede, da en større ændring kan være dyr i kompensation.

Punkt 2 - Buslængder

Movia anbefaler, at man fastholder 12 m busser for de buslinjer, der skal udbydes i Hørsholm Kommune. Ved at vælge denne standard buslængde, har operatøren større fleksibilitet og derved mulighed for at optimere brugen af materialet bedre, og operatøren vil kunne give en skarpere pris. Administrationen vurderer, at det nuværende materiel ikke giver problemer.

Punkt 3 - Mulighed for reklamer

Ved at lade operatøren sælge reklameplads i busserne, er der mulighed for at opnå en besparelse pr. bus på 7.500-25.000 kroner om året. Movia og administrationen anbefaler, at denne mulighed fastholdes. Ved tværkommunale buslinjer skal kommunerne være enige om muligheden. Kan der ikke opnås enighed, så skal de kommuner, der ikke ønsker reklamer, betale for merprisen.

Punkt 4 - Livscyklusanalyse af busmateriel

Movia har indført muligheden for at de bydende busoperatører leverer oplysninger om busmateriellets livscyklus. Ved besvarelse af spørgeskemaet i udbudsmaterialet bliver operatørens tilbud tillagt en værdi på 5.000 kroner pr. driftsbus pr. år. Operatøren får således ikke en større kontrakt, men det indgår som et konkurrenceparameter imellem de bydende. Movias erfaring har været at langt de fleste operatører leverer disse oplysninger og at den tillagte værdi ikke har haft indflydelse på, hvem der har vundet udbuddet. Oplysningerne om livscyklussen skal bruges til at få mere viden om de faktiske miljøpåvirkninger af busdriften.

Punkt 5 - Bedre udnyttelse af materiel for 353

Linje 353 kører for nuværende med halvtimesdrift i myldretiderne, uden for myldretiderne skaleres driften ned til timesdrift. Om aftenen skaleres driften yderligere ned til 90 til 120 minutter mellem afgangene. Dette er ikke en attraktiv betjening for linjens passagerer.

Ved at øge driften til regulær timesdrift om aftenen vil der – som i dag – skulle tre busser på gaden, de vil blot køre mere effektivt og holde mindre stille. I en udbudssituation forventes en ubetydelig og ikke målbar merpris for driftsforbedringen, da operatøren uanfægtet effektiviseringen har udgifter til tre chauffører hele aftenen. Movia anbefaler derfor at udbyde kørslen på linje 353 med timesdrift om aftenen fra december 2026. Det estimeres, at den forbedrede aftendrift vil skabe en passagervækst på ca. 15.000 passagerer årligt. Se mere i bilag 3. Administrationen er enig i Movias anbefaling og har drøftet forslaget med de to øvrige Kommuner – Helsingør og Fredensborg, der i løbet af junimåned også lægger sagen op til beslutning.

Punkt 6 - Samfinansiering af linje 375R

Hørsholm Kommune og Region Hovedstaden bad i 2017 Movia om at udarbejde en model for samfinansiering af linje 375R, hvor Hørsholm Kommune dækker den besparelse, som Region Hovedstaden var stillet i udsigt ved, at linjen afkortes til Kokkedal St. Dette svarede til 23% for Hørsholm Kommune og 77% for Region Hovedstaden.

I forbindelse med nyt busnet i Hørsholm pr. 30. juni 2024 forlænges linje 375R fra Rungsted Kyst St. til Hørsholmhallen. Dette betyder, at Hørsholm Kommune overtager en større procentvis andel af linjens omkostninger, og der er skal således fra denne dato en ny fordeling mellem parterne. De nye andele bliver 35% for Hørsholm Kommune og 65% for Region Hovedstaden. På Bilag 4 er angivet forslag til aftalen mellem Hørsholm Kommune og Region Hovedstaden.

Økonomi/personale

Movia forventer, at et udbud med eldrift bliver mellem 0 og 10% billigere end det eksisterende budget. Dette er dog kun et estimat ud fra erfaringer fra tidligere udbud og ikke en besparelse, der kan indregnes i kommunens budget, før den endelige pris kendes. Resultatet af udbud A24 kendes august 2025 og en eventuel besparelse kan indregnes i forbindelse med budgetforhandlingerne 2026-2029.

Det forventes, at udvidelsen af driften på 353 kan indeholdes inden for eksisterende budget.

Beslutning Klima- og miljøudvalget den 18-06-2024

Marcus Guldager (A) stillede følgende ændringsforslag til punkt 3:

"Operatøren skal fortsat have mulighed for at sælge reklameplads i busserne, dog ønskes der ikke reklamer for betting"

Et enigt udvalg godkendte ændringsforslaget til punkt 3.

Herefter blev de øvrige punkter behandlet:

1)-2) og 4)-6): Klima- og Miljøudvalget godkendte administrationens forslag.

Bilag

Bilag 1 - Samfinansiering af linje 375R

Bilag 2 - Tekniske bilag til udbudsgrundlag A24

Bilag 3 - Linje 353 i udbud A24

Bilag 4 - Udbudsgrundlag A24

Punkt 7: Hørsholm Kommunes Træpolitik

22/6109

Sagens forløb:

KMU/BYU - ØU - KB

Baggrund

Forslag til Træpolitik tager udgangspunkt i Klima- og Miljøudvalget beslutning om model fra d. 23. august 2022. Modellen lader politikken omfatte træer på private arealer ved at tilbyde viden om træer og deres pleje til borgerne. Dog er den frivillige kortlægning af private ”værdsatte træer” undladt.

Forslag

Administrationen anbefaler, at Klima- og Miljøudvalget indstiller overfor Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen:

- 1) At godkende den fremlagte politik i forhold til behandlingen af kommunale træer og træplantninger.
- 2) At udarbejdes et budgetønske om driftsmidler til opretholdelse af kommunens trækapital i den forestående budgetproces.
- 3) At der udarbejdes et budgetønske omkring årlige sikkerhedstilsyn af kommunale træer til den forestående budgetproces.
- 4) At der udarbejdes et budgetønske om anlægsmidler til udskiftning af gadetræer på tre særligt trængende strækninger, herunder Gl. Hovedgade, i den forestående budgetproces.

Administrationen anbefaler, at Byudviklingsudvalget indstiller overfor Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen:

- 1) At godkende den fremlagte politik i forhold til private træer og træer i byudviklingen.

Sagsfremstilling

Træpolitikens søjler er: Bevare, plante og fremme, der udfoldes på tværs af de tre situationer: private træer, offentlige træer og i byudviklingen. Politikken tager udgangspunkt i såvel kommunens Biodiversitetsstrategi, Arkitekturpolitik og Byudviklingsstrategi.

Politikken tilbyder viden om træernes positive betydning for byen, biodiversiteten, klimaet m.v. Desuden tilbydes råd om god træpleje, etablering og beskæring på kommunens hjemmeside fra kompetente fagfolk. Formålet er blandt andet at klæde borgerne på til at passe bedst muligt på egne træer, idet vi er sammen om at skabe den gode by.

Politikken er udarbejdet som en hjemmeside og kan tilgås på følgende link: [Træpolitik](#)

En kopi af politikken er ligeledes vedhæftet som PDF i bilag 1. Link og bilag har samme tekstmæssige indhold, men hjemmesideversionen giver mulighed for at klikke rundt og opleve politikken.

Billeddelen af Arkitekturpolitikken er dynamisk, derfor kan billeder udskiftes kontinuerligt, og i takt med at administrationen finder nye gode eksempler.

Administrationen har i forbindelse med udarbejdelsen af politikken screenet andre kommuners politikker og strategier for lignende tiltag, men det har vist sig, at andre træpolitikker hovedsageligt indeholder retningslinjer og indsatser rettet mod kommunernes egne træer.

Bevaring af træer og træplantning i byudviklingen

Som følge af træpolitikken foreslår administrationen, at grundejer i alle lokalplansager i forbindelse med byudvikling skal levere en registrering af alle træer inden for lokalplanområdet med en vurdering af de enkelte træer og beplantningsbælter/beplantede områder. I lokalplansager, hvor Hørsholm Kommune selv er grundejer, skal kommunen selv afsætte midler til registreringen af træer og beplantning som del af lokalplansagen.

Registreringen skal indgå i drøftelsen om disponeringen af arealerne i lokalplanområdet i forhold til at sikre flest mulige eksisterende træer og beplantninger, der efterfølgende kan udpeges som bevaringsværdige træer og værdifuld beplantning i selve lokalplanen.

Selve udpegningen af bevaringsværdige træer kan ske i forbindelse med en ny lokalplan. I lokalplaner kan også udpeges beplantningsbælter/beplantede områder for at sikre værdifuld beplantning, hvor det enkelte træ i sig selv ikke er bevaringsværdigt som individ, men bevoksningens tilstedeværelse og karakter er værdifuld og skal bevares. Træer og buske kan således udskiftes, men det grønne præg skal fastholdes. I lokalplaner kan der desuden stilles krav til grønne områder og plantebede, som kan være med til at sikre at både bevarede og nye træer får gode vilkår for at trives, også på lang sigt.

Administrationen gør opmærksom på at udpegningen af bevaringsværdige træer og værdifuld beplantning først sker med selve lokalplanen, og administrationen derfor ikke har et juridisk værktøj, der kan sikre, at grundejer ikke fælder træer og beplantning inden lokalplanens tilblivelse på trods af, at der pågår dialog om disse.

Såfremt bevaringsværdige træer og værdifuld beplantning fældes efter de er udpeget som bevaringsværdige i en lokalplan, vil det være en konkret vurdering i den enkelte sag, hvordan der helt konkret skal erstattes (i et påbud).

Sikkerheden omkring træer er ejers ansvar

Politikken omfatter strategi for kommunale træer, hvor træer kun fældes hvis de er til fare, gået ud eller er syge. Denne strategi er i tråd med årelang administrationspraksis i forhold til alle kommunale træplantninger i Hørsholm Kommune.

Uanset strategi har kommunen ansvar for at sikre, at egne træer ikke gør skade. Der har været alvorlige sager i andre kommuner, hvor folk er kommet til skade eller ligefrem omkommet pga. væltede træer. Ansvarer i forhold til farlige træer kan kun løftes ved at der udføres regelmæssige (årlige) tilsyn med alle træer. Administrationen er i gang med en indledende kortlægning af de kommunale træers sundhed. Denne bør følges med årlige og dokumenterede tilsyn, så farlige træer opdages i tide. De årlige tilsyn er der ikke ressourcer til inden for nuværende driftsbudget.

Opretholdelse af kommunens trækapital

Intentionen med fremlagte politik er en opretholdelse af den nuværende træbestand på kommunale arealer, så der plantes i samme omfang, som det er nødvendigt at fælde. Dette må betragtes som den minimale ambition i forhold til at opretholde det grønne bybillede.

Ved en nylig kortlægning af kommunens bestand af vej- og parktræer i forhold til sundhed viser det sig, at ca 6-7% af de bymæssige træer ikke er sunde. Dette svarer til ca. 170 træer, der bør udskiftes inden for en årrække. Der er stor forskel på, hvad det koster at plante et træ alt efter omstændighederne på stedet. En simpel træplantning koster ca 6.000 kr inklusiv etableringpleje. På mere komplicerede placeringer kan det koste op mod 100.000 kr/træ.

For at følge med behovet for udskiftning af ødelagte/syge træer og således leve op til træpolitikens mål om opretholdelse af kommunens nuværende trækapital, er der behov for budgettilførsler til driftsbudgettet med 50.000 kr årligt.

Dertil er der behov for at prioritere anlægsmidler til større samlede udskiftninger af allétræer på 2-3 vejstrækninger, f.eks. Gl. Hovedgade, hvis disse skal bevares som samlede træplantninger.

Endelig bør der fast prioriteres midler til træplantning i forbindelse med større renoveringer, om- og nybygninger af kommunale ejendomme.

Kortlægning af privatejede træer er udeladt

Den model for træpolitiken, der blev vedtaget i august '22, rummede en kortlægning af "Værdsatte træer". Tanken var, at ejer af et træ kan tillade, at det bliver udpeget som et "værdsat" træ. Udpegningen ville efterfølgende ikke rumme nogen bindinger i forhold til træet, men blot være en indikation af, at træet er værdsat af borgerne - og udpegningen er således en kommunikation af træets værdi.

Idet administrationens ressourcer er reduceret, er denne kortlægning af private "værdsatte træer" udeladt.

Økonomi/personale

Pris for opretholdelse af kommunens trækapital: 50.000 kr årligt.

Anslået pris for årligt tilsyn og dokumentation af tilstanden hos kommunale træer: 200.000 kr

Kommunikation

Der gives adgang til den vedtagne træpolitik på kommunens hjemmeside.

Sagens tidligere behandling

KMU – 23/8 2022 – pkt 5

KMU – 14/6 2022 – pkt 10 (punkt udskudt)

Noter til bilag

Link til arkitekturpolitik

Bilag 1 – autogenereret pdf af hjemmeside

Beslutning Klima- og miljøudvalget den 18-06-2024

1)-4): Klima- og Miljøudvalget indstillede administrationens forslag godkendt.

Bilag

Bilag 1 - Hørsholm Kommunes Træpolitik

Punkt 8: Initiativretsforslag: Beskyttelse af Hørsholms træer i forbindelse med byggeprojekter mv.

24/4224

Sagens forløb:

KMU/BYU - ØU - KB

Baggrund

Kommunalbestyrelsen har på møde d. 24.4.2024 drøftet initiativretsforslag vedrørende beskyttelse af Hørsholm kommunes træer i forbindelse med byggeprojekter mv. Kommunalbestyrelsen besluttede at Klima- og Miljøudvalget skal behandle sagen. Sagen er derfor på udvalgets dagsorden.

Forslag

Administrationen indstiller til Klima- og Miljøudvalget og Byudviklingsudvalget at anbefale til Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen:

- 1) At der skal udarbejdes et budgetønske med en praksis for tilsyn som beskrevet i initiativretsforslaget.

Sagsfremstilling

Efter kommunestyrelseslovens § 11 og forretningsordenens § 3 – den såkaldte initiativret – kan ethvert medlem af Kommunalbestyrelsen indbringe ethvert spørgsmål om kommunens anliggender for Kommunalbestyrelsen samt fremsætte forslag til beslutninger herom.

Sagen har været forelagt Kommunalbestyrelsen, der på deres møde den 24.4.2024 besluttede at sende sagen til Klima- og Miljøudvalget og Byudviklingsudvalget til yderligere behandling.

Det konkrete initiativretsforslag:

Det foreslås, at kommunen i forbindelse med byggerier sikrer, at træer på kommunens og naboers ejendom mærkes med farve/synligt stempel (gult for træer som skal forblive, rødt for træer som skal fældes) forud for at bygherre påbegynder fældninger. Som supplement kan proceduren suppleres med foto. Og at denne procedure forudgående gøres klart af kommunen i aftaler med bygherre, naboer og andre.

Hvordan er processen nu?

Forud for større byggerier vil der typisk være foregået en lokalplanproces, hvor der er blevet taget stilling til om de eksisterende træer skal udpeges som bevaringsværdige eller ej. Det er primært i denne proces der kan reserveres tilstrækkeligt plads til at få området til at fremstå grønt. Når et forslag til en lokalplan er godkendt af Kommunalbestyrelsen sendes lokalplanforslaget i høring, hvor naboer og andre kan komme med deres input.

Ud over bevaring af de mest værdifulde træer kan lokalplanen også fastlægge om der er værdifuld beplantning, der skal fastholdes som grønne elementer. Her er det ikke de enkelte træer, der sikres. Træerne kan derfor fældes, men der skal genplantes i forbindelse med byggeriet, så beplantningen og det grønne præg fastholdes. Fældning af træer udpeget som bevaringsværdige i en lokalplan kræver derimod dispensation.

I forbindelse med den efterfølgende byggesag, der munder ud i en byggetilladelse, vil der blandt andet være fokus på træer, der er udpeget til bevaring. Myndigheden kan dog ikke sikre, at træerne ikke fældes uden tilladelse eller dispensation i den efterfølgende byggeproces. Myndigheden vil i de tilfælde kræve genplantning.

Hvad betyder det stillede forslag?

Konsekvensen af initiativretsforlaget er, at der skal afsættes flere ressourcer i Team Plan & Byg og Team Vej & Park både ifm. lokalplanprocessen og byggesagsbehandlingen, såfremt der skal arbejdes med en proces, hvor kommunen i forbindelse med lokalplansager og byggesager skal bidrage til, at træer og beplantninger i lokalplanområdet mærkes forud for at bygherre påbegynder fældninger.

Det vurderes umiddelbart, at der ud over deltagelse i selve afmærkningen af træerne bl.a. vil skulle afsættes ressourcer til følgende:

- Møder og løbende dialog med grundejere
- Udarbejdelse af aftaledokumenter
- Anskaffelse af adgang til private arealer
- Sikre at skel er afsat, hvilket ellers er en pligt, der påhviler grundejer/bygherre
- Indgåelse af aftale om fældningstidspunkter og deltagelse i selve fældningen
- Løbende tilsyn med at aftalerne overholdes

Administrationen gør opmærksom på, at det kan være usikkert om disse møder og aftaler vil have den ønskede effekt og at beskyttelsen af træerne og beplantning bliver bedre end den er nu. Frivillige aftaler om bevarelse af træer, der ikke er udpeget som bevaringsværdige, kan ikke håndhæves.

Administrationen gør opmærksom på at udpegningen af bevaringsværdige træer og værdifuld beplantning først sker med selve lokalplanen, og at administrationen derfor ikke har et juridisk værktøj, der kan sikre, at grundejer f.eks. forud for lokalplanen vælger at fælde træer og beplantning på trods af, at der pågår dialog om disse. Administrationen vurderer at det samme vil være tilfældet, hvis der tidligere i processen udarbejdes et lokalplantillæg, hvor træerne udpeges som bevaringsværdige.

Kommunalbestyrelsens sag med initiativretsforlaget er vedlagt som bilag.

Gennemgang af tre sager med fældede træer

I initiativretsforlaget nævnes tre forskellige tilfælde, hvor der er sket fældninger af træer. De tre eksempler, der rummer forskellige problemstillinger, gennemgås her:

NGG-byggeriet

Gældende Lokalplan 186 NGG og Christianshus fastlægger, at der mod nabobebyggelsen skal være et beplantningsbælte. I et beplantningsbælte er det ikke det enkelte træ eller busk som er bevaringsværdigt som individ, men bevoksningens tilstedeværelse og karakter, der skal bevares. Træer og buske kan således udskiftes, men det grønne præg skal fastholdes.

De træer, der hidtil er blevet ryddet i byggefasen, er ikke udpeget som bevaringsværdige i lokalplanen.

I byggefasen har administrationen brugt mange ressourcer på møder og på at indgå i dialog og lave aftaler med bygherre i forhold til mulighederne for at bevare træer i disse beplantningsbælter. På trods af benarbejdet, aftaler og bemaling af træerne blev der fældet.

NGG-sagen viser, at en løsning som den, der foreslås, er ressourcekrævende. Ligeledes viser forløbet, at frivillige aftaler ikke nødvendigvis overholdes, og at kommunen ikke har nogen håndtag at trække i, hvis det sker.

Ligeledes viser sagen, at bevaring af træer kræver plads. NGG-grunden er stærkt udnyttet (bygninger, sti, støjhegn, legeområder mv.), hvilket gør bevaring af træer meget vanskelig.

Sophienberg Slot

Ved Sophienberg Slot blev beplantningen mellem slotshaven og engen ryddet, herunder store og gamle egetræer. Udførende entreprenør fik i forbindelse med arbejdet ryddet tre træer umiddelbart inde på den kommunale eng.

Træerne, som stod på det kommunale areal, var ikke beskyttet hverken i en gældende lokalplan eller i fredningen af Sophienberg Slot. Der var på fældningstidspunktet heller ikke igangsat lokalplanproces endnu, hvor træerne potentielt kunne udpeges som bevaringsværdige. Grundejer var derfor ikke forhindret i at rydde egne træer på egen grund. I forhold til træerne på det kommunale areal, blev der krævet erstatning efter VAT19, der er den metode, der er norm i branchen, i forhold til fastlæggelse af træers værdi. Grundejer har erkendt sin skyld og betalt erstatning for skaderne.

Planen om træfældningen var ikke kendt af kommunen på forhånd, hvorfor det heller ikke var muligt at indgå frivillige aftaler med grundejer.

Hannebjerg

Ved Hannebjerg-bebyggelsen blev der uretmæssigt fældet 13 antal træer på Nattergaleengen, som er et kommunalt areal.

Rydningen kunne muligvis være undgået, hvis skel havde været sat af grundejer inden rydningen blev igangsat. Ansvar for at undgå skader ud over ejendomsskel i forbindelse med bygge- og anlægsarbejder må være den pågældende grundejers, og ikke naboens (i dette tilfælde Hørsholm Kommune). Det kan ikke anbefales, at kommunen påtager sig ansvaret for dette.

I forhold til de ulovligt fældede træer på Nattergaleengen er der blevet krævet erstatning. Skyldsspørgsmålet er afklaret, og der pågår dialog med entreprenørens forsikringsselskab i forhold til fastlæggelse af erstatningens størrelse med udgangspunkt i VAT19.

Beslutning Klima- og miljøudvalget den 18-06-2024

1): Klima- og Miljøudvalget indstillede administrationens forslag godkendt

Administrationen gjorde Klima- og Miljøudvalget opmærksom på, at sagen ved en fejl er skrevet til at skulle afsluttes i Kommunalbestyrelsen, men at sagen i stedet afsluttes og besluttet i Økonomiudvalget.

Bilag

Initiativretsforslag: Beskyttelse af Hørsholms træer i forbindelse med byggeprojekter mv.

Initiativretsforslag til KB mødet 29. April 2024 om beskyttelse af Hørsholms træer i forbindel

Punkt 9: Beslutning om anvendelse af del af erstatningssummen for fældede træer ved Hannebjerg

23/8458

Sagens forløb:

KMU

Baggrund

I forbindelse med byggemodningen af Hannebjerg-grunden i august 2023 blev der fejlagtigt fældet 13 træer på det kommunale areal, Nattergaleengen. Den udførende entreprenørs forsikringselskab har tilkendt kommunen fuld erstatning med det forbehold, at der plantes samme sted.

Forslag

Administrationen indstiller til Klima- og Miljøudvalget:

1. At tage orienteringen til efterretning

Og:

2. At beslutte, at størrelsestillægget anvendes til at styrke den rekreative værdi af Nattergaleengen i forbindelse med Novafos' bassin-projekt på engen.

Eller:

3. At beslutte, at størrelsestillægget anvendes til en pulje til træplantninger og pleje/beskyttelse af eksisterende kommunale træer.

Eller

4. at beslutte, at størrelsestillægget lægges i kommunekassen

Sagsfremstilling

Umiddelbart efter den fejlagtige rydning af 13 træer på Nattergaleengen fik kommunen træernes værdi vurderet efter VAT-19-metoden. Det er en brancheanerkendt norm for værdisætning af træer i forbindelse med erstatningssager.

Med VAT19-metoden beregnes værdien som udgiften til genplantning af træerne samt etableringspleje de første år, hvor træerne har ekstra behov for vanding, beskæring o.lign. Dertil kommer et størrelsestillæg, der bunder i, at de fældede træer er langt større end størrelsen på de træer som det er muligt at plante.

I dette tilfælde udgør udgift til genplantning og første års pleje ca. 450.000 kr.

Størrelsestillægget, som altså overstiger den udgift der er forbundet med at genplante 13 træer, udgør ca. 235.000 kr.

Kommunen fremsatte derfor et erstatningskrav på ca. 700.000 kr overfor den ansvarlige entreprenør, Gunner Larsen Nedrivning.

Efter lang tids sagsbehandling hos entreprenørens forsikringselskab, har kommunen nu fået tilkendt erstatning, under forudsætning af, at der genplantes samme antal træer på samme sted. Der pågår dog forsat afklaring om erstatningens størrelse med baggrund i ny afklaring af prisen på plantning og etableringspleje.

Administrationen forventer, at der kan genplantes 13 træer til efteråret/vinter, hvor de 13 træer blev fældet. De træer, der plantes, kan forventes af være 4-5 meter høje.

Anvendelse af størrelsestillægget

Størrelsestillægget, der er den del af erstatningssummen, der ligger ud over prisen på etablering af nye træer, kan f.eks. at bruges på:

- Styrke den rekreative værdi af Novafos' forsinkelsesbassin-projekt på Nattergaleengen.
- Pulje til træplantninger og pleje/beskyttelse af eksisterende træer.
- Lægges i kommunekassen

Sagens tidligere behandling

22-08-2023 – KMU – pkt 11

Beslutning Klima- og miljøudvalget den 18-06-2024

1): Klima- og Miljøudvalget godkendte administrationens forslag

2)-4): Klima- og Miljøudvalget godkendte ikke administrationens forslag.

Klima- og Miljøudvalget besluttede i enighed at tilføje et punkt 5:

“Midlerne skal bruges til at øge naturværdien på Nattergaleengen generelt”

Et enigt udvalgt godkendte punkt 5.

Punkt 10: Forslag til en samlet løsning af busnettet i Hørsholm Kommune

23/808

Sagens forløb:

KMU

Baggrund

Klima- og Miljøudvalget bad på møde d. 12.03.2024 om en sag, hvor udvalget kan drøfte en samlet løsning for busnettet. I den forbindelse fremsættes forslag til mulige ændringer, der bør indarbejdes som forslag i de kommende budgetforhandlinger for budget 2025-2028.

Forslag

Administrationen indstiller til Klima- og Miljøudvalget at drøfte nyt forslag til samlet løsning for busnettet samt at godkende:

- 1) At der udarbejdes et budgetønske med forslag 1 til de kommende budgetforhandlinger for 2025-2028 på 3.050.000 kr. i 2025 og 6.100.000 kr. i 2026 og frem.
- 2) At der udarbejdes forslag 2 indgår i de kommende budgetforhandlinger for 2025-2028 med et råderumsforslag på 550.000 kr. i 2025 og 1.100.000 kr. i 2026 og frem.

Sagsfremstilling

På baggrund af udvalgsrådet d. 4. marts 2024 ønskede Klima- og Miljøudvalget, at drøfte en samlet løsning for busnettet.

Det nye busnet pr. 30. juni 2024

I forbindelse med budgetaftalen for 2024-2027 besluttede forligskredsen bag budgetaftalen for 2024-2027 at indføre nyt busnet. Det bliver implementeret ved køreplansskiftet d. 30. juni 2024, og er således ikke implementeret endnu. Det nye busnet indebærer følgende ændringer:

- Buslinje 383 bliver nedlagt
- Buslinje 381, der kører mellem Allerød og Hørsholm, bliver opgraderet til en R-buslinje 330R. Bussen vil fremadrettet køre hver halve time i hverdagene i dagtimerne og 1 gang i timen i weekenden og om aftenen.
- Buslinje 375R bliver forlænget fra Rungsted Kyst station til Idrætsparken, Rungsted Gymnasium og Vallerødskolen.
- Ny minibuslinje 386 vil forbinde Mikkelsborg Park, Sophielund, Kokkedal station og Kongevejscentret. Minibuslinjen er en minibus med færre pladser, der kører fast i rute efter en køreplan. Der er mulighed for hjælp til at komme ind og ud af minibussen. Bussen kører fra kl. 7-17 på hverdage
- De øvrige kommunale linjer bliver ikke ændret
- Alle buslinjer, der kører på Rungstedvej og Usserød Kongevej, kører forskudt, så der i gennemsnit går en bus hvert kvarter.

Se Bilag 1 for nyt rutekort.

Rungsted Gymnasium har indsendt ønsker til en ny busbetjening, jf. bilag 2. Hovedsynspunktet er en direkte bus fra Kokkedal Station til Rungsted Gymnasium. (Fra d. 30. juni 2024 skal der skiftes på Rungsted Kyst Station til Buslinje 375R). Den nye køreplan for 375R er tilpasset ringetiderne dels på Vallerødskolen og dels Rungsted Gymnasium. Se bilag 3 for den foreløbig køreplan for 375R pr. d. 30. juni 2024. På bilag 4 ses antallet af påstigere fordelt på stop pr. hverdag for den nuværende buslinje 383.

En samlet ny løsning

Klima- og Miljøudvalget ønsker at drøfte et nyt busnet. I det følgende er der opstillet muligheder:

1. Genindførelse af 383 og nedlæggelse af minibussen 386
2. Minibussen 386 nedlægges

Det er ikke muligt at implementere en tilbagerulning af det nyt busnet, da der er indgået aftaler med de omkringliggende kommuner, der ikke er interesseret i at ændre det tilbage.

Ad. 1.

Ved at genindføre buslinje 383 og samtidig nedlægges minibus 386 skabes en forbindelse ud til Mikkelpark med de almindelige busser. Der skabes dermed en forbindelse fra Mikkelpark, gennem byen og til gymnasiet. Forslaget kræver, at Fredensborg Kommune også godkender det og afsætter midlerne til budgetudvidelserne.

Forslaget medfører et driftsønske på 3.050.000 kr. i år 2025 og 6.100.000 kr. i år 2026 og frem.

Ad. 2.

Minibussen 386 nedlægges og der vil derfor ikke være busforbindelse til Mikkelpark.

Fra Mikkelpark og Slotsdalen er der i alt 24 passagerer i dag. Hvis Mikkelpark ikke betjenes fremadrettet, kan de alternativt benytte buslinje 388 på Strandvejen, flextur eller cykle ca. 1,5-2 km til Kokkedal St. Der er 16 passagerer fra Sophielund, hvis Sophielund ikke betjenes, kan de benytte linje 500S på Usserød Kongevej, hvor der dog er 800 meters gangafstand, eller der kan benyttes flextur.

Forslaget medfører et råderumsforslag (KMU2) på 550.000 i år 2025 og 1.100.000 i år 2026 og frem.

Evaluerings af nyt busnet

Da det nye busnet først indføres pr. 30. juni 2024, kan effekten af indførelse af det nye busnet ikke vurderes endnu. Administrationen anbefaler derfor, at man afventer, hvordan det nye busnets fungerer, inden man ændrer på busnettet igen.

I forbindelse med Movias udbud af buskontrakter skal buslinjerne 330R, 353, 354, 365R, 375R og 388 udbydes. Se dagsordenspunkt om udbud af buslinjer.

I forbindelse med udbuddet skal man være opmærksom på, at der gælder særlige vilkår i forbindelse med udbuddet. Et af de vilkår er at hvis der reduceres i antallet af elbusser, skal kommunen betale en kompensation til operatøren i kontrakten. Denne kompensation er afhængig af, hvor langt kontrakten har løbet. Hvis der ændres indenfor det første år, skal der betales en kompensation på ca. 1,4 mio. kr. Denne kompensation nedskrives lineært over 10 år. Der kan kun i et begrænset omfang ændres på linjeføringen og daglig antal kørte kilometer uden at betale kompensation. Det er derfor vigtigt, at det bestilte antal køretimer og ruter også er det ønskede, da en større ændring kan være dyr i kompensation.

Sagens tidligere behandling

18.03.2024 – Busbetjening af Mikkelpark og Sophielund (KB)

18.04.2023 – Optimering af busruterne (KMU)

23.05.2023 – Optimering af busnettet (KMU)

15.08.2023 – Råderumsforslag og budgetønsker på Klimaudvalgets område (KMU)

Beslutning Klima- og miljøudvalget den 18-06-2024

1)-2): Klima- og Miljøudvalget godkendte administrationens forslag.

Bilag

Bilag 1 - Rutekort Hørsholm Kommune juni 2024

Bilag 2 - Indmelding af budgetønsker fra Rungsted Gymnasium

Bilag 3 - Foreløbig køreplan for 375R

Bilag 4 - Påstigere for buslinje 383

Punkt 11: Grønt madinitiativ målrettet borgerne

24/3407

Sagens forløb:

KMU

Baggrund

Klimahandlingsplanen ”klimabevidst hverdag – hver dag” blev besluttet i september 2023 og planen består af 30 delindsatser. I Hørsholm er det især de forbrugsbaserede udledninger der er høje, hvilket betyder at borgerne har et højt forbrug af mad, rejser og elektronik. Madforbruget alene udgør 27% af husholdningernes forbrugsbaserede udledninger. Derfor har kommunalbestyrelsen i forbindelse med vedtagelse af Hørsholm kommunes klimaplan, også peget på at administrationen skulle arbejde med nudging for at sænke Hørsholm borgernes forbrug. Dette tiltag er derfor et grønt madinitiativ målrettet borgerne.

Forslag

Administrationen anbefaler at Klima- og Miljøudvalget godkender:

1) At implementere madinitiativet ”Grønt madkursus for borgere”

Eller

2) At implementere madinitiativet ”Foredrag i Trommen om klimavenlig mad”

Eller

3) At implementere begge madinitiativer

Sagsfremstilling

Med klimahandlingsplanen fra september 2023 har kommunen forpligtet sig til at arbejde med de 30 delindsatser der tilsammen udgør klimahandlingsplanen. Delindsats 5.2 er ”borgere og virksomheders rolle i klimaarbejdet” og er derfor en helt central indsats, når det kommer til inddragelse af borgerne i klimaarbejdet. Helt specifikt nævnes der i indsats 5.2 at kommunen ønsker at:

- højne borgernes viden om klima
- fremme en mere grøn livsstil med ansvar for miljøet
- adfærdspåvirke borgerne
- informere og vejlede borgerne om hvordan de kan gøre en forskel for sig selv og klimaet

Et forslag kan være at lancere et grønt madinitiativ målrettet borgerne, og dermed informere og inspirere borgerne til en mere grøn livsstil. Et af følgende initiativer foreslås:

Initiativ 1: Grønt madkursus for borgere med innovativ kok

Hørsholm vil være fælles om det gode liv, højne fællesskabet på tværs af generationer og inspirere til en grønnere og mere klimavenlig hverdag. Derfor vil Hørsholm Kommune i efteråret 2024 invitere til tre madkursus-aftener, hvor borgerne selv skal deltage aktivt i tilberedningen af forskellige klimavenlige retter, som derefter spises sammen. Madkurset afholdes i madkundskabslokalet på Vallerød Skole, da det giver mulighed for at 30 borgere kan tilberede mad samtidig. Indledningsvis vil en kok give et inspirerende oplæg om grønnere madvaner, hvorefter han i samarbejde med borgerne vil tilberede klimavenlige retter der afslutningsvis indtages ved langbord. Arrangementet vil koste 50 kr. pr person og dækker

undervisning, aftensmad og drikkevarer (vand, bio-vin og lækre juicealternativer). 3 måneder efter arrangementet udsendes spørgeskema til deltagere for at afdække om madkurset har rykket ved borgernes madvaner.

Den 24/4 afholdte klimateamet møde med Klimaborgerpanelet og De grønne ambassadører, hvor de kom med anbefalinger til kommende borgerinvolvering i Hørsholm. En af anbefalingerne gik netop på at afholde grønne fællesspisninger. Dette initiativ vil derfor understøtte Klimaborgerpanelet og De grønne ambassadørers anbefalinger for grøn borgerinvolvering.

Antal: 90 borgere fordelt over 3 hverdagsaftener – dvs. 30 på hvert madkursushold.

Pris: 37.500 kr. inkl. brugerbetaling for 3 madkursus-aftener. Prisen dækker kok, indkøb af råvarer, drikkevarer, pynt, video og stillbilleder undervejs til markedsføring samt efterfølgende udsending af spørgeskema.

Pris for borgerne: Brugerbetaling på 50 kr. pr. person

Indsats 2: Foredrag i Trommen om klimavenlig mad

Måltidskasser inspirerer hvert år tusindvis af danskere til at spise sundere og mere klimavenlige råvarer. Hørsholm Kommune vil derfor afholde et foredrag i Trommen i efteråret 2024, hvor vi håber at kunne inspirere borgerne til flere bæredygtige madvisioner der gavner klimaet, fællesskabet og samfundet. Der vil blive medbragt snacks eller drikkevarer – ex friskpressede juicer til alle og borgerne vil blive introduceret for et mini-fermenteringskursus med kål.

Antal: 300 borgere i store sal i Trommen.

Pris: 27.500 kr. Prisen dækker leje af store sal, tekniker, driftsansvarlig samt selve foredraget inkl. snack eller drikkevarer.

Pris for borgerne: Gratis

Initiativ 3: Afholdelse af begge madinitiativer

For at komme bredt ud til borgerne og tilbyde forskellige tiltag ift. nudging af klimavenlig mad, udfører Hørsholm Kommune i efteråret 2024 både et madkursus for borgere (initiativ 1) samt et foredrag om klimavenlig mad i Trommen (indsats 2).

Antal: 390 borgere

Pris: 65.000 kr.

Pris for borgerne: 50 kr. for madkursus + gratis for foredrag

Opsamling

Begge indsats vil øge borgernes bevidsthed om grønne og klimavenlige råvarer og bidrage til en positiv adfærdspåvirkning hos borgerne. Den store forskel er hvorvidt tiltagene rammer færre borgere, men med en forventet større aktiv deltagelse og læring om klimavenlige madvaner (indsats 1) eller vi ønsker en indsats der inkluderer flere borgere, men med lavere deltagelsesgrad og dermed en forventet lavere indvirkning på borgernes klimavenlige madvaner (indsats 2).

Begge indsats taler ind i den nye udbuds- og indkøbspolitik, hvori det er besluttet at der skal være særligt fokus på konkrete initiativer inden for fødevarerområdet i 2025.

Indsats 1: Madkursus

Fordele: Deltagere på madkurset vil blive inspireret til klimavenlige madvaner og selv få muligheden for at tillære sig grønne færdigheder i køkkenet

Ulemper: Tiltaget har en begrænset rækkevidde (90 borgere)

Indsats 2: Foredrag

Fordele: Foredraget når ud til flere borgere (300)

Ulemper: Foredraget kan inspirere, men er uden aktiv deltagelse fra borgerne

Det valgte madinitiativ/madinitiativer vil blive gennemført i efteråret 2024.

Økonomi/personale

Det valgte initiativ finansieres fra anlægspuljen ”klimainvesteringer i styrket bæredygtighed”, hvor vi samlet har 1.mio. kr. tilbage. Heraf er 578.000 kr. frigivet til implementering af klimaplanen. Initiativ 1 og 2 foreslås finansieret af de frigivne midler.

Initiativ 1: 37.500 kr.

Initiativ 2: 27.500 kr.

Initiativ 1+2: 65.000 kr.

Af andre potentielle initiativer i 2024 finansieret af anlægspuljen ”klimainvesteringer i styrket bæredygtighed” er:

- ombygning af busstoppested ved Ridebanen (200.000 kr.)
- oprettelse af pulje til energitjek af bygningsmassen i kommunen (200.000 kr.)

Beslutning Klima- og miljøudvalget den 18-06-2024

1)-3): Klima- og Miljøudvalget godkendte ikke administrationens forslag.

Punkt 12: Usserød Å samarbejdet - klimatilpasning på tværs af kommunerne

24/4989

Sagens forløb:

KMU

Baggrund

Usserød Å... samarbejdet har eksisteret siden 2011 og har til formål at sikre en god drift af områdets største vandløb med særlig fokus på vandmiljø, og klimatilpasning. Der er foretaget vedtagne opdateringer til samarbejdet.

Forslag

Administrationen anbefaler at Klima- og Miljøudvalget indstiller til Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen at godkende det opdaterede organisering for samarbejde.

Sagsfremstilling

Usserød Å... samarbejdet

En række oversvømmelseshændelser, senest et skybrud i 2010, medførte store oversvømmelser langs Usserød Å.... Dette medførte, at Usserød Å... samarbejdet blev dannet i 2011.

Å

Et tværkommunalt klimatilpasningsprojekt blev igangsat, som et tæt samarbejde mellem de tre kommuner Fredensborg, Hårsholm og Rudersdal samt Fredensborg Forsyning og Novafos. Projektet blev i opbygningsfasen støttet af EU's LIFE-program, og blev fra januar 2016 gjort til et permanent samarbejde mellem de fem organisationer.

Å

Samarbejdet varetager opgaver omkring Usserød Å..., inden for to faglige virkefelter:

Å

- Klimatilpasning, indsatser til håndtering af de forøgede regnmængder.
- Vandmiljø, indsatser til beskyttelse af åben imod forurening samt opfyldelse af miljøforpligtelser

Å

Fredensborg Kommune er sekretariatskommune, hvilket betyder at økonomistyring, sekretariatsopgaver, kontrakt, projektledelse mv. varetages af kommunen.

Å

Styregruppen for samarbejdet har i januar 2024 godkendt et opdateret notat, som justerer tidligere aftalte rammer og organisering for samarbejdet, således at sekretariatet kan arbejde effektivt med målrettede tværgående opgaver. Notatet er vedhæftet som bilag.

Å

Beredskabsplaner

Usserød Å... samarbejdet har tværkommunale beredskabsplaner for oversvømmelse og forureninger. Disse opdateres løbende og der er tidligere afholdt en beredskabsøvelse på tværs af kommuner og forsyninger. Der planlægges en større opdatering af beredskabsplanerne i år. Når de er opdaterede, vil der blive afholdt en beredskabsøvelse.

Å

Følles mølesystem

Samarbejdet driver også et meldesystem, som sender varsler ved kritisk høj vandstand. Det gamle meldesystem var dyrt at drive og blev derfor udskiftet til et leaset system i 2023, hvilket betyder en mere sikker drift, samt en forventet besparelse på ca. 100.000 kr. Årligt i samarbejdet.

Å

Økonomi/personale

Kommunerne deler udgifter til løn til sekretariatet, udgifter til drift af fælles systemer samt eventuelle udviklingsprojekter. Omkostningerne fordeles således:

Å

Fredensborg Kommune: Å 40 %

Hårsholm Kommune Å 40 %

Rudersdal Kommune Å 20 %

Å

Sekretariatskommunen afholder løbende udgifterne og fakturerer de andre kommuner to gange om året.

Å

I 2024 er der samlet for de tre kommuner budgetteret med 800.000 kr., hvilket svarer til ca. 320.000 kr. for Hårsholm kommune.

Å

Besparselsen på nyt meldestyr og årlige optimeringer, giver anledning til en besparelse på 90.000 kr. som medtages som råderumsforslag i budget 2025-2028

Beslutning Klima- og miljøudvalget den 18-06-2024

1): Klima- og Miljøudvalget indstillede administrationens forslag godkendt.

Bilag

UÅ rammer og organisation 2024

Punkt 13: Frigivelse af klimatilpasningsmidler 2024

24/5135

Sagens forløb:

KMU - ØU - KB

Baggrund

I budgettet for 2024-2027 er der årlig afsat 2 mio. kr. til klimatilpasning. Midlerne for 2024 søges frigivet.

Forslag

Administrationen anbefaler, at Klima- og Miljøudvalget overfor Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen indstiller:

1) At frigive det afsatte rådighedsbeløb på kr. 2 mil. kr. i 2024 til klimatilpasning.

Sagsfremstilling

Hørsholm Kommunes klimatilpasningsplan blev godkendt af Kommunalbestyrelsen d. 27. maj 2024.

Der stilles større krav til forebyggende foranstaltninger i forbindelse med at klimaet ændre sig, og understreger desuden behovet for en beredskabsplan i Hørsholm Kommune. De udvalgte projekter er prioriteret, ud fra effekt og beskyttelse mod oversvømmelser.

De afsatte midler - 2 mio. kr. i 2024 – foreslås anvendt til:

1. Udarbejdelse af en beredskabsplan.
2. Nattergaleengen: Udvidelse af størrelse på bassiner
3. Forundersøgelse for et fællesprojekt langs kysten ved Mikkelparkvej

Udarbejdelse af en beredskabsplan

Hørsholm Kommune bør få en beredskabsplan for oversvømmelser jf. Lovbekendtgørelse nr. 314 af 03/04/2017. Beredskabsplanen fungerer som et praktisk og nødvendigt redskab, når ekstraordinære hændelser skal håndteres. Beredskabsplanen skal beskrive, hvem der skal udføre hvilke opgaver og hvornår, og med hvilke tilgængelige ressourcer/materiel, det kan f.eks. være sandsække som borgere kan afhente i tilfælde af stigende vandstand.

Proces for udarbejdelse af beredskabsplan:

1. Foranalyse/kortlægning: Administrationen vil disponere midler til at gennemføre en foranalyse/ kortlægning af de nuværende processer og ressourcer til håndtering af ekstraordinære hændelser.
2. Udvikling af beredskabsplan: På baggrund af foranalysen udvikles en detaljeret beredskabsplan, der tager højde for især de specifikke risikoområder i kommunen.
3. Indkøb af materiel: Efter udviklingen af beredskabsplanen skal der indkøbes nødvendigt materiel for at sikre, at kommunen er bedst muligt rustet til at håndtere ekstraordinære hændelser.

Det forventes at udarbejdelse af planen koster 300.000 kr. og at der skal indkøbes supplerende materiel for 700.000 kr. eventuelle overskydende frigivne midler, anvendes til et af de øvrige tiltag, beskrevet i denne sag.

Nattergaleengen: Udvidelse af størrelse på bassiner

Novafos' skitseprojekt for klimatilpasning på Nattergaleengen omfatter separatkloakering af tre boligområder, hvor overfladevandet ledes til landskabeligt indpassede bassiner på Nattergaleengen. Sagen er senest behandlet på Klima- og

Miljøudvalgets møde 21. maj 2024. En del af klimatilpasningsmidlerne skal gå til at udvide størrelsen på disse bassiner, da Novafos kun kan sikre mod oversvømmelser af en 5 årshændelse. Udvidelse af bassinerne kan dermed sikre yderligere mod oversvømmelser, ved større regnhændelser. Der er ikke tidligere taget stilling til om kommunen vil øge serviceniveauet i projektet.

Der søges frigivet 900.000 kr. til udvidelse af bassinet på Nattergaleengen.

Forundersøgelse for et fællesprojekt langs kysten ved Mikkeltorg

Der er behov for kystsikring af arealerne langs Rungsted Strandvej omkring Mikkeltorg, da der er ejendomme der oplever oversvømmelser. Et mindre beløb anvendes på at undersøge mulighederne for et fællesprojekt af Naturstyrelsen, private grundejere og kommunens arealer langs kysten ved Mikkeltorg.

Der søges frigivet 100.000 kr. til forprojektet.

Beslutning Klima- og miljøudvalget den 18-06-2024

1): Med stemmerne 4 for (Marcus Guldager (A), Charlotte Kirchheiner (C), Henrik Klitgaard (UP), Jacob Schulze (V)) og 0 imod, indstillede Klima- og Miljøudvalget forslaget godkendt. Anne Ehrenreich undlod at stemme.

Punkt 14: Frigivelse af midler til forbedring af vandløb

24/5122

Sagens forløb:

KMU-ØU-KB

Baggrund

I budgetaftale 2024-2027 er der i 2024 afsat midler til forbedring af vandløb. En andel af disse midler søges frigivet.

Forslag

Administrationen anbefaler, at Klima- og Miljøudvalget overfor Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen indstiller:

1) At frigive det afsatte rådighedsbeløb i 2024 på kr. 156.600 til forbedring af vandløb til projekt om forbedringer i Gedevalsrenden.

Sagsfremstilling

Midlerne til forbedring af vandløb har været afsat siden 2022 og er bl.a. tidligere blevet brugt til slyngning og gydegrus i Flakvad renden.

Midlerne vil blive anvendt til forbedringer i Gedevalsrenden:

Nedre del af Gedevalsrenden:

Fjernelse af aflejret sand/mudder og udlægning af sten og grus. Ved udskiftning af bundsubstrat styrkes vandløbets selvrensende evne, tilpasser det til varierende vandmængder, øger diversiteten i levesteder og dermed også biodiversiteten. Hvor der er plads, vil vandløb blive genslynget lidt, dog vil den primære genslyngning ske efterfølgende via vandløbets egen kraft - dirigeret af udlagte sten. Dertil kommer et vist rekreativt/æstetisk løft af vandløbet. Projektet påvirker ikke vandløbets afledningskapacitet negativt. Projektet er en del af de Statslige Vandområdeplaners krav til kommunerne.

Øvre del, åbning af Gedevalsrendens øvre løb

Vest for motorvejen er 95% af Gedevalsrenden rørlagt. En grundejer og kommunen ønsker at udarbejde et forprojekt, som afklarer hvordan åen kan åbnes.

Er resultat af forprojekt positivt, så forventes det, at selve projektet kan udføres sommer 2025. Åbning af Gedevalsrendens øvre løb vil være et markant løft, ikke blot for Gedevalsrenden, men også Usserød Å som den løbet ud i. På sigt er vandløbet særdeles velegnet som gyde og opvækstområde for ørreder. Dette kræver dog, at kommunen på et tidspunkt vælger at prioritere omløb ved Stampe- og Fabriksdam, så der er fri passage forbi søerne, så ørreder kan trække op fra havet.

Eventuelle overskydende midler vil blive brugt til gydegrusudlægning og øvrige tiltag til forbedring af vandløb.

Økonomi/personale

Beløb hele kr.

Tillægsbevilling	Indeværende år 2024	Overslagsår 2025	Overslagsår 2026	Overslagsår 2027	Overslagsår 2028
Drift					
Politikområde:					
Anlæg					
Politikområde:					
I alt	0	0	0	0	0
Anlægsbevilling: (igangsættningstilladelse)					
Politikområde: 11					
071032 Forbedring af vandløb	156.600	156.600	0	0	0
Politikområde:					
I alt	156.600	156.600	0	0	0

Beslutning Klima- og miljøudvalget den 18-06-2024

1): Klima- og Miljøudvalget indstillede administrationens forslag godkendt.

Bilag

Kort over Gedevadsrenden

Punkt 15: Underskriftsark

23/13164

Sagens forløb:

KMU